

Uchwała Nr 6/322/2020

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 11 marca 2020 r.

URZĄD MIEJSKI W ROGOŹNIE KANCELARIA	22 + 3161 16-3 ✓ 18
Data wpt	16. MAR. 2020
L.Dz	1744
Ilość ark.	3
Podpis	[Signature]

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XXIII/228/2019 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania stawki tej opłaty, w części obejmującej w § 6 wyrażenie w brzmieniu: „z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku”, z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 18 lutego 2020 r., Rada Miejska w Rogoźnie powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 w zw. z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6k ust. 1 pkt 1-2, ust. 2 pkt 1-4, ust. 2a ust. 1-5 ust. 3 i ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie tymi odpadami.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XXIII/228/2019 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 18 grudnia 2019 r. wyznaczając równocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 11 marca 2020 r.

Rozpoznając sprawę w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W postanowieniu § 6 przedmiotowej uchwały Rada Miejska określiła termin jej wejścia w życie w następujący sposób: „§ 6. uchwała podlega ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego i wchodzi w życie 14 dni po ogłoszeniu z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku”. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2019 r. pod poz. 11097.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest daniną publiczną, bowiem ma ona charakter obowiązkowy i właściciel nieruchomości, na których znajdują się mieszkańcy nie jest zwolniony od jej opłacenia nawet wtedy, gdy gmina nie wykona lub nieterminowo wykona nałożony na nią ustawowy obowiązek odbioru odpadów komunalnych.

Należy również podnieść, iż przedmiotowa uchwała zwiększyła stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przez co pogarsza dotychczasową sytuację prawną właścicieli nieruchomości, na których znajdują się mieszkańcy.

Z przepisu art. 168 Konstytucji RP wynika prawo jednostek samorządu terytorialnego do uchwalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie ustalonym w ustawie. Zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze działania organów, które je ustanowiły, są między innymi akty prawa miejscowego. Do tej kategorii źródeł prawa należą uchwały nakładające obowiązki, w tym w sprawie wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Aby akt prawa miejscowego nabrał mocy obowiązującej na terytorium danej jednostki samorządu terytorialnego musi być ogłoszony, co bezsprzecznie wynika z art. 88 ust. 1 Konstytucji RP.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461, z późn. zm.), akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Jak stanowi jednocześnie ust. 2 tego przepisu, w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes prawny państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Natomiast art. 5 wyżej cytowanej ustawy stanowi, że przepisy art. 4 ustawy nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Z przytoczonych przepisów wynika więc wprost, że warunkiem wejścia w życie aktu prawa miejscowego regulującego obowiązki nakładane na mieszkańców, np. wysokość stawek danin publicznych, w tym stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jest ogłoszenie aktu prawa miejscowego poprzez publikację w wojewódzkim dzienniku urzędowym, przy czym wymagane *vacatio legis* dla takiego aktu to co najmniej czternaście dni. Tylko w przewidzianych w ustawach okolicznościach może dojść do skrócenia 14 - dniowego *vacatio legis* lub nadania mu mocy wstecznej. W niniejszej sprawie takie okoliczności nie zachodziły.

Vacatio legis to okres między urzędowym ogłoszeniem danego aktu normatywnego a jego wejściem w życie (początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych). Okres ten powinien

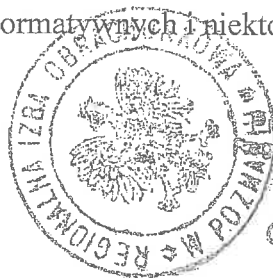
być tak dobrany, by zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na zapoznanie się z treścią nowych regulacji i podjęcie działania, które umożliwi przystosowanie się do nich. W każdym przypadku długość *vacatio legis* musi być dostosowana do treści ustanowionej regulacji oraz możliwości pokierowania swoimi sprawami przez jej adresatów (zob. np. wyrok TK z dnia 25 marca 2003 r. sygn. akt U 10/01, OTK-A 2003, nr 3, poz. 23; wyrok TK z dnia 4 stycznia 2000 r. sygn. akt K 18/99, OTK 2000, nr 1, poz. 1).

W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntował się pogląd, iż warunkiem stosowania aktu prawa miejscowego jest nie tylko jego podjęcie przez właściwy organ stanowiący, ale także publikacja tego aktu w odpowiednim dzienniku urzędowym.

Urzędowe ogłoszenie aktu prawa miejscowego jest jednym z istotnych elementów systemu zapewniającego jawność norm prawnych w społeczeństwie, a co za tym idzie, służy zapewnieniu zasady praworządności. Treść aktu normatywnego określającego obowiązek podatkowy musi być bowiem powszechnie dostępna, gdyż wówczas podatnicy mają rzeczywistą możliwość spełnienia ciążącego na nich obowiązku przestrzegania tego prawa (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt III SA/Wa 1390/15 z dnia 16 lutego 2016 r.).

Termin obowiązywania (wejścia w życie) uchwały w uchwale Nr XXIII/228/2019 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 18 grudnia 2019 r. zawiera dwa terminy wejścia w życie tj. „14 dni po ogłoszeniu” oraz „z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku”. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2019 r. pod poz. 11097, a zatem publikacja uchwały nastąpiła później niż określony w § 6 uchwały termin rozpoczęcia jej obowiązywania (wejścia w życie). Należy również zauważyć, że przedmiotowa uchwała została podjęta 18 grudnia 2019 r., a zatem nawet gdyby uchwała została ogłoszona w tym samym dniu, to również nie byłoby możliwe zachowanie 14 - dniowego *vacatio legis*.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Kolegium Izby stwierdziło nieważność w części postanowienia § 6 uchwały określającego termin wejścia w życie uchwały sprzecznie z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.